

Biztató eredményt értek el szegedi kutatók a migrén elleni küzdelemben

Világszerte javában zajlanak a migrénnel kapcsolatos gyógyszerkutatások, és komoly előrelépés is történt a terápiában. Ezek az új gyógyszerek a betegek jelentős részén segíthetnek, de sajnos nem minden páciens esetén adnak megnyugtató megoldást a panaszaik enyhítésére. A HUN-REN-Szegedi Tudományegyetem Idegtudományi Kutatócsoportjának vezetője szerint a kutatásuk újabb terápiás lehetőségekhez vihet közelebb.

A migrén sokszor elviselhetetlen szenvedéssel jár, de ez a fejfájástípus nem csak ezért számít a neurológia egyik legfontosabb betegségének. A világ lakosságának 10-16%-a szenved ettől a kórképtől, azaz hazánkban több mint 1 millió embert érint ez a betegség, amely a nőknél gyakrabban fordul elő, mint a férfiaknál. Világszerte csaknem egymilliárd ember mindennapjaihoz tartozik hozzá ez az igen kellemetlen fejfájás.

„Ezért minden olyan eredménynek, amely csökkenti a betegek szenvedését, nagyon komoly gazdasági következménye is van. Mert úgy is fogalmazhatunk, hiába van ott valaki a munkahelyén, ha migrénje van, nem tud érdemben megfelelően dolgozni” – hívta fel a figyelmet Dr. Vécsei László professzor, a HUN-REN-SZTE Idegtudományi Kutatócsoport vezetője.

A migrén klinikai megjelenési formája szerint két nagyobb csoportra bontható, létezik aurás és aura nélküli migrén. Az aurás migrénnek vannak bizonyos előjelei, illetve a fejfájást kísérő más tünetei is (például látászavarok). Mindezek mellett klinikai megjelenésében több migréntípust különböztethetünk meg: a basilaris (ez látás- és beszédzavarokkal is járhat), a ritka hemiplégiás (ennél az egyik oldali végtagjaink gyengülhetnek el vagy bénulhatnak le), a krónikus (itt a migrénepiszódok általában 3 hónapon át, havonta 15 napig tarthatnak), a menstruációs, a retinális és számos más klinikai formakörben megjelenő migréntípusokat.

Ha a stresszt megfelelően tudjuk kezelni, és az alvásunk minősége és mennyisége is rendben van, csökkenhet a migrénes fejfájásunk, de kétségtelen, hogy egy bizonyos fokú genetikai hajlam is közrejátszik annak kialakulásában. Azaz több gén együttes hatása miatt nagyobb esélyünk lehet arra, hogy fejfájásunk lesz. De maga a környezetünk is közrejátszhat ebben, például ha valaki migrénes rohammal válaszol az időjárás-változásra, de a stresszes életmód és a nem alvás is kiválthat ilyen rohamokat. Dr. Vécsei László hozzátette: egyes kutatások szerint a migrénnel élők statisztikailag kicsit nagyobb eséllyel kapnak stroke-ot, mint azok, akik nem szenvednek e betegségtől, de bizonyos fokú kapcsolatot találtak a migrén és az epilepszia között is.

A Dr. Vécsei László vezette szegedi kutatócsoport jelenleg a migrén és a kinurenin-rendszer kapcsolatát vizsgálja, amely területtel az eddigi kutatások még kevésbé foglalkoztak. [Legfrissebb publikációjukban](#) az ideg- és immunrendszer szerepét tekintették át a kinurenin-anyagcsere változása szemszögéből.

A triptofán egy esszenciális aminosav, amelyet a szervezetünk nem tud előállítani, ezért táplálékkal kell bevinnünk. A kinureninek a triptofán anyagcseréjének fő termékei, hiszen ez az aminosav döntően kinureninné alakul át. A triptofánból a kinurenin-útvonalon keresztül igen változatos biológiai hatású molekulák képződnek, amelyek nagy jelentőséggel bírnak az immunrendszer és az idegrendszer működésében.

Az egyik ilyen metabolit a kinurénsav, amely például gátolja az idegsejtek aktivitását, míg egy másik molekula, a kinolinsav ezzel szemben aktiválja azt. Ezek a molekulák egyúttal fontos szerepet játszanak az immunrendszer szabályozásában is. A szegedi kutatócsoport korábbi klinikai tanulmányaiban a kinurenin-anyagcsere jelentős változását nemcsak a migrénes, de a cluster fejfájásban szenvedő pácienseknél is megállapította.

„Azonban a kinurenin mellett a PACAP nevű peptidnek is fontos szerepe van a migrén kialakulásában” – mondja Dr. Vécsei László, mivel a vizsgálataik azt bizonyították, hogy a PACAP vérben mért koncentrációja megemelkedik a migrénes betegeknél.

A professzor szerint emiatt is van szükség személyre szabott orvoslásra, mert a páciensek csaknem 40 százaléka nem reagál megfelelően a közelmúltban kifejlesztett CGRP-blokkoláson *(a CGRP egy olyan fehérje, amely kulcsszerepet játszik a migrén és más típusú krónikus fejfájás-típusok kiváltásában és fenntartásában)* alapuló migrén elleni gyógyszerekre. Itt azt is meg kell említeni, hogy az egyik kinurénsav-analógjuk képes csökkenteni a PACAP-szintet kísérletes migrénmodellben, amelyről publikáltak is.

Következtetesként elmondható, hogy a beteg egyéni anyagcseréjének és az ehhez kapcsolódó molekuláris biomarkereknek a követése fontos támpont lehet a személyre szabott orvoslásban. A kutatók egyelőre még a kezdeti gyógyszerkutatási fázisoknál tartanak, ezért jövőre még biztosan nem sóhajthatnak fel a jelenlegi gyógyszerekre nem jól reagáló páciensek.

Sajtókapcsolat:

- Torda Júlia, kommunikációs vezető
- torda.julia@hun-ren.hu

Eredeti tartalom: HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/15539/biztato-eredmenyt-ertek-el-szegedi-kutatok-a-migren-elleni-kuzdelemben/>